

We offer reliable, accurate,
efficient & secure clearing & settlement services
for retail payments in Belgium

Jaarverslag 2016

UCV

UitwisselingsCentrum en Verrekening

Gerechtelijk Arrondissement Brussel

BE 0414.509.011

**Aarlenstraat 82
1040 Brussel**

www.cecbelgium.be

Woord van de Voorzitter

De basisopdracht van het UCV bestaat in het aanbieden van een betrouwbare, veilige en kostenefficiënte oplossing voor de verwerking van betaalinstructies.

De betaalindustrie heeft zelden een dergelijke fundamentele evolutie gekend als de jongste jaren. Nieuwe spelers komen op de markt, de verwachtingen van het cliënteel evolueren snel en innovatie is een constante. Ook de toepasselijke wetten en regels wijzigen mee: deze op de voet te volgen en waar nodig te implementeren is een belangrijke opdracht voor het UCV.

Eén ieder die betrokken is in het betaalverkeer, moet nadenken over zijn rol en hoe deze best in te vullen. Zo nodigt het UCV al haar leden uit tot debat om samen met onze technische partner STET en mits diepgaande analyses, waar nodig de vereiste aanpassingen te doen. Moderne communicatiemedia en e-commerce vormen een uitdaging voor de functionaliteiten en in het bijzonder de veiligheid van retailbetalingen. Dit is een belangrijke focus voor de komende jaren. Zo staat de mogelijkheid om “instant payments” aan te bieden hoog op de agenda.

Uit recente studies van het ECB blijkt dat het maatschappelijk belang van retailbetalingen blijft toenemen. Om economisch actief te kunnen zijn moeten particulieren en bedrijven goedkoop en gemakkelijk toegang hebben tot financiële basisdiensten. Het UCV heeft dit jaar haar contract verlengd met STET en dit tegen nog betere voorwaarden. Als dusdanig kunnen wij zekerheden bieden aan de Belgische financiële sector inzake prijs en kwaliteit. Ik zie de toekomst van het UCV dan ook met vertrouwen tegemoet.

Tot slot wil ik graag van de gelegenheid gebruik maken om Patrick De Visscher, sinds oktober 2016 op rust, oprecht te bedanken voor zijn inzet als manager van het UCV. Meer in het bijzonder voor zijn rol bij de migratie naar STET, de doorstart van de VZW na een jarenlang beheer binnen de Nationale Bank van België en het voortreffelijk dagdagelijks bestuur. Na een vlekkeloze overdracht verwelkom ik graag Kristine De Lepeleire als manager voor de komende jaren.

Karel Andries
Voorzitter UCV

I. Wie zijn we en wat doen we?

Het UCV of voluit UitwisselingsCentrum en Verrekening is een vzw naar Belgisch recht, opgericht in 1974 in de schoot van de NBB. Het UCV verzorgt de uitwisseling en verrekening van retail betalingen in België. De uitgewisselde betalingen betreffen zowel SCT's (SEPA Credit Transfers of overschrijvingen), SDD's (SEPA Direct Debits of domiciliëringen), cheques en betalingen met betrekking tot kaarttransacties.

De vzw UCV telt 13 Belgische kredietinstellingen als lid/directe deelnemer en daarnaast 42 indirecte deelnemers. Het UCV verwerkte in 2016 1.385.016.535 operaties voor een totaal bedrag van 918.954.601.592,36 € wat neerkomt op een daggemiddelde van 5.5 miljoen operaties.

Het technisch en operationeel platform werd in 2013 uitbesteed aan de Franse vennootschap STET (Systèmes Technologiques d'Echange et de Traitement) die tevens het Franse uitwisselings- en verrekeningssysteem uitbaat. Het contract met STET werd in 2016 verlengd voor een periode 5 jaar.

De uitbesteding is gebaseerd op een specifieke contractuele structuur, waarbij het UCV een contract heeft met STET (vastgelegd in een "Framework Agreement", inclusief de "System Rules" die de regels en procedures in verband met de verwerking van de betalingsopdrachten gedetailleerd beschrijven). De directe deelnemers en de indirecte deelnemers met directe technische toegang ondertekenden een "Service Contract" met STET. De deelname aan het UCV wordt geregeld in de statuten en het reglement.

Het UCV is onderworpen aan het toezicht van de Nationale Bank van België. De praktische aspecten van het toezicht zijn beschreven in een "Memorandum of Understanding" afgesloten tussen de NBB en het UCV. De NBB heeft een samenwerkingsakkoord met de Banque de France, die verantwoordelijk is voor het toezicht op STET, in het kader van het gemeenschappelijk gebruik van de clearing infrastructuur door de Belgische en Franse banken.

Het UCV ondertekende daarnaast een contract met de NBB ("Target2 Ancillary System Contract") dat de basis vormt voor de vereffening van de betalingen tussen de directe deelnemers.

Het UCV is onderworpen aan het Belgisch recht, inclusief het contract met STET.

Verder is het UCV onderworpen aan specifieke regelgeving, met name:

- de "Settlement Finality Act" van 28 of April 1999 en
- de wet van 15 December 2004 met betrekking tot "Financial Collateral".

II. Onze partner STET

STET werd opgericht in 2004. Sinds 1 januari 2016 bestaat het aandeelhouderschap uit 6 Franse grootbanken (BNP Paribas, BPCE, Crédit Agricole, Banque Fédérative du Crédit Mutuel, La Banque Postale en Société Générale) en CB Investissements.

Het UCV beschikt sinds Juli 2016 over een mandaat als waarnemer in de Raad van Bestuur van STET.

STET verzorgt de verwerking, de verrekening en de afwikkeling van het volledige gamma aan betaalinstrumenten. Op het multi-CSM platform (CORE1) worden zowel de Franse als de Belgische nationale betalingen verwerkt (CORE BE & CORE FR).

Einde 2015 fuseerde STET met SER2S en werd STET SA. Sinds Januari 2016 beheert STET het E-rsb netwerk voor de autorisatie van kaartbetalingen in Frankrijk.

STET investeerde in de voorbije jaren in een nieuwe pan-europese CSM, SEPA.EU, die succesvol werd gelanceerd in November 2016: de SDD Core en SDD B2B transacties van de Franse community worden sinds die datum verwerkt in SEPA.EU dat vanaf november 2018 zal draaien het nieuwe “future-proof” platform CORE2.

Vanaf november 2017 zal STET de Instant Payments Clearing Service aanbieden op het nieuwe CORE2 platform.

Mission and Vision of STET

STET is a critical operator for our clients, the banks and the banking communities we serve every day. Stet is responsible for more than 22 billion transactions a year, representing an average of 25 billion Euros per day. This is a great responsibility that we take for banks, central banks and finally end-users. As a Systematically Important Payment System (SIPS), we commit to respecting the highest level of security, rigour, and transparency

III. Governance

De werking van het UCV werd vastgelegd in de statuten. De leden van het UCV zijn vertegenwoordigd in de Algemene vergadering. Onder de leden van de Algemene Vergadering worden de bestuurders verkozen. De Raad van Bestuur telt minimum 3 en maximum 12 leden (het aantal bestuursleden moet altijd lager zijn dan het aantal leden).

De huidige Raad van bestuur telt 8 leden, een vertegenwoordiger vanuit Febelfin, een voorzitter en een secretaris. Voor elk lid werd tevens een vervanger aangeduid.

De leden van de Raad van Bestuur zijn verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur van het UCV. Zij verkiezen onder de leden een Voorzitter. Sinds 2013 is de heer Karel Andries, vertegenwoordiger voor Belfius, Voorzitter van de Raad. De Voorzitter en de bestuursleden hebben het dagelijks beheer gedelegeerd aan de UCV manager, wiens functiebeschrijving werd opgenomen in het reglement van het UCV. De UCV manager fungeert ook als Secretaris van de Raad van Bestuur.

Bilaterale en multilaterale aangelegenheden tussen het UCV, STET en de deelnemers worden behandeld in het "Client Committee". De missie van het "Client Committee" is om zich uit te spreken over de evolutie in de dienstverlening van STET, de functionele & systeem regels, over de voorstellen die worden aangebracht vanuit de werkgroepen van Febelfin. Het "Client Committee" volgt tevens de performantie van het systeem op en bespreekt eventuele voorstellen naar aanleiding van incidenten. Het "Client Committee" is samengesteld uit vertegenwoordigers van de directe participanten, de indirecte participanten met directe technische toegang, de UCV manager en vertegenwoordigers van STET.

IV. Overzicht activiteiten 2016

Per 31 oktober 2016 verliet Patrick De Visscher het UCV en werd als manager vervangen door Kristine De Lepeleire, reeds actief binnen het UCV sinds oktober 2015.

Het contract met STET werd in 2016 heronderhandeld voor een periode van 5 jaar. De nieuwe voorwaarden zijn van toepassing sinds 1 april 2016. Zowel de vaste als de variabele kosten werden naar beneden herzien.

In 2016 organiseerde de ECB een assessment van alle clearingsystemen onder haar toezicht. Het assessment dat werd uitgevoerd door de groep Oversight van de NBB, beoogde de beoordeling van de mate waarin het UCV het “Revised ECB Oversight Framework for Retail Payment Systems” naleeft. Het UCV wordt gecatalogeerd als een PIRPS (Prominently Important Retail Payment System). Hoewel het resultaat van deze evaluatie nog niet bekend is, nam de Raad van Bestuur proactief een aantal maatregelen. Zo werd de Raad van Bestuur versterkt met de nodige expertise inzake risicobeheer, werd een “Risk Management Policy” uitgeschreven en is “risico beheer” sinds oktober 2016 een prominent thema op de vergaderingen van de Raad van Bestuur. Ter ondersteuning van de Raad van Bestuur werd een Task Force Risk Management opgericht, waarin operationele en IT-riskmanagers van de leden zijn vertegenwoordigd. De opdracht van de “Task Force” bestaat erin de Raad te adviseren met betrekking tot risico gerelateerde thema’s.

In november 2016 werd een projectmanager aangetrokken ter ondersteuning van het project Instant Payments. Het UCV ondertekende eerder in oktober 2016 een “letter of intent” (LOI) met STET, naar aanleiding van de beslissing van de Febelfin Payments Council van 29 september 2016 om STET te weerhouden als partner en provider voor “instant payments clearing services”. De “letter of intent” beoogt de voortzetting van de negotiaties met STET met het oog op het sluiten van een overeenkomst voor de clearing van instant payments conform het EPC SCT Instant Scheme. De kick-off voor de functionele en technische workshops werd gegeven op 4 november 2016.

In november 2016 werd een belangrijke functionele release uitgevoerd ingevolge wijzigingen aan het EPC SDD Rulebook, die verplicht dienden te worden geïmplementeerd. De release is vlekkeloos verlopen.

Tevens werd een automatische “recall” procedure voorzien, een procedure om foutief uitgevoerde transacties terug te vragen. Om de deelnemers te faciliteren werden diverse overgangsscenario’s voor activatie van deze procedure voorzien. Tegen november 2017 zullen alle deelnemers volledig actief zijn.

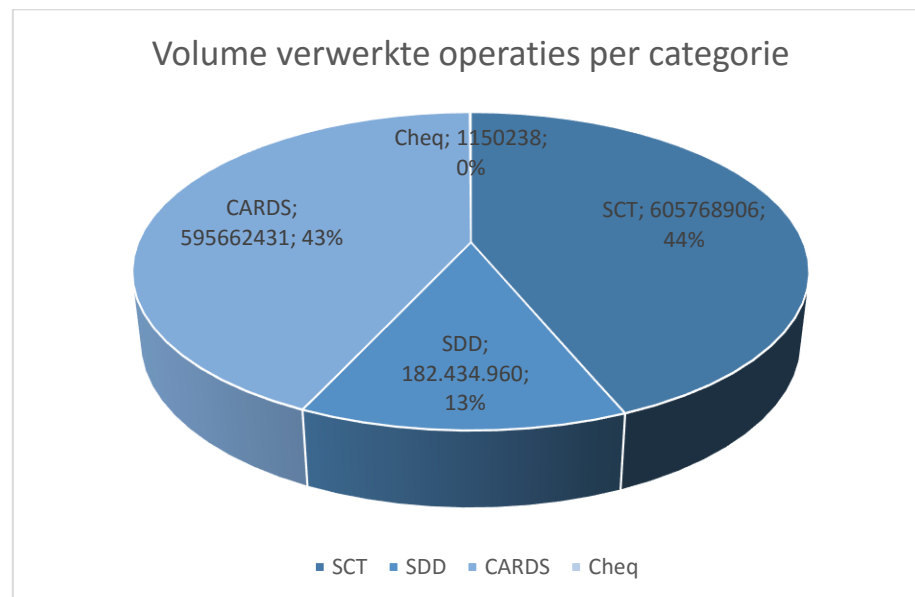

V. 2016 in cijfers

Bij de start van 2016 namen **57 instellingen** rechtstreeks of onrechtstreeks deel aan het UCV: 13 directe participanten, 44 indirecte participanten en 2 indirecte participanten met directe technische toegang.

Het aantal indirecte participanten daalde tot 42 door de uitsluiting, later gevolgd door de definitieve schrapping van Optima Bank in juni en de wijziging van statuut van bpost bank van indirecte naar directe participant op 21 november. RBS verliet per 31/12/2016 het UCV waardoor het aantal directe participanten eind 2016 terug 13 bedroeg.

In 2016 werden **1.385.016.535** transacties verwerkt. Dit is een daling met 1,2%, daling die te wijten is aan een meer geglobaliseerde afgifte van de kaarttransacties door Wordline, zodat er minder individuele transacties werden verwerkt. We verwachten dat deze trend zich doorzet in 2017.

Binnen SDD zijn 98% van de transacties SDD Core (B2C), de overige 2% betreffen de SDD B2B transacties. De cheques kenden een verdere daling met 25% en bedragen minder dan 1% van het aantal transacties.

Op 29 maart 2016 werden 13.043.564 transacties verwerkt voor een bedrag van 7.150.596.757,08 €. Dit was het hoogste cijfer voor 2016 en ook hoger dan het hoogste cijfer dat werd opgetekend in 2015, zowel in volume als qua bedrag.

Het bedrag van de uitgewisselde transacties lag gevoelig hoger dan in 2015. Er werd in 2016 een bedrag van **918.954.601.592,36 €** uitgewisseld of een stijging met ca. 4%.

Een cheque bedraagt gemiddeld ca. 6.134 €. Voor SDD B2B en SDD CORE bedraagt dit respectievelijk 3.631 € & 122 €. Voor de SCT's werd een gemiddeld bedrag van 1.020 € opgetekend. Gezien de kaart gerelateerde transacties niet individueel worden verrekend, zijn de gemiddelde bedragen niet relevant.

Binnen **SEDUS**, het platform voor de uitwisseling van bestanden, hoofdzakelijk gebruikt voor het uitwisselen van beelden van cheques en voorlopig ook nog voor de rechtzetting van dubbel uitgevoerde transacties, werden in 2016 **16.064 bestanden** uitgewisseld, dit is een daling met ruim 5%.

VI. Kosten

De totale uitgaven voor 2016 bedroegen 3.357.621,39 EUR of - **155.534,56 €** vergeleken met in 2015. Dit is een daling met 4,6%.

Deze minder uitgaven werden voornamelijk gerealiseerd door de hernieuwde voorwaarden van het contract met STET waardoor zowel de vaste kost als de variabele kost naar beneden werd herzien en dit in combinatie met een lichte daling van het aantal uitgewisselde transacties.

Dit brengt de eenheidskost per verrichting in 2016 op **0,23 eurocent per transactie**, versus 0,24 eurocent per transactie in 2015.

VII. Wat brengt 2017?

In 2017 ligt de focus in belangrijke mate op het project instant payments : wij verwachten voor de zomer de negotiaties met STET te kunnen finaliseren en reeds in september 2017 te kunnen starten met de testen. De start van instant payments wordt gepland in de tweede helft van 2018.

Per 1/02/2017 worden de “interchange fees” tussen de banken voor SDD (SEPA Direct Debit) afgeschaft. Voor de cheques is de stopzetting voorzien per 1/01:2017.

Het contract SEDUS, dat afloopt in maart 2018, zal voor 1 jaar worden verlengd.

In 2017 zal de kalender voor SCT, naar analogie met de kalender voor SDD gealigneerd worden op de Target2 kalender: dit impliceert een aantal extra dagen voor interbancaire verrekening van de SCT- transacties. Deze aanpassing zal in voege trede in juni 2017.

In 2017 zal de impact van een migratie van CORE.BE (de huidige CSM toepassing voor de Belgische retail betalingen, gehost op het huidige CORE1 platform van STET) naar SEPA.EU, de nieuwe Pan-Europese CSM, gehost op het nieuwe en technologisch meer geavanceerde CORE2 platform, worden bestudeerd. En beslissing of én wanneer een dergelijke migratie kan plaatsvinden dringt zich op. Alternatief is dat de migratie beperkt blijft tot de verhuis van CORE.BE naar het nieuwe technische platform CORE2. Het bestaande CORE1 platform wordt einde 2019 ontmanteld.

In 2017 zal het UCV op vraag van de Febelfin Payments Council de opportuniteit bekijken om bijkomende informatie-uitwisselingservices aan te bieden.

Bijlagen

Tabel 1 : Evolutie van het aantal verwerkte operaties

Jaar	Totaal	Daggemiddelde	Jaarlijkse groei (%)
1997	880.603.041	3.536.558	+1,5 %
1998	929.137.415	3.716.550	+5,5 %
1999	937.161.476	3.748.646	+0,9 %
2000	885.216.332	3.569.421	-5,5 %
2001	919.043.857	3.705.822	+3,8 %
2002	985.393.685	3.957.404	+7,2 %
2003	1.019.023.740	4.092.465	+3,4 %
2004	1.009.549.690	4.006.150	-0,9 %
2005	952.167.361	3.808.669	-5,7 %
2006	966.493.229	3.881.499	+1,5 %
2007	1.011.745.908	4.046.984	+4,7 %
2008	1.063.399.983	4.236.653	+5,1 %
2009	1.122.911.389	4.473.751	+5,6 %
2010	1.170.222.686	4.643.741	+4,2 %
2011	1.224.941.138	4.899.765	+4,7 %
2012	1.295.117.376	5.159.830	+5,7 %
2013	1.365.560.826	5.484.180	+5,4 %
2014	1.272.233.062	5.129.972	-6,8 %
2015	1.402.218.076	5.477.414	+10,2 %
2016	1.385.016.535	5.410.221	-1,2 %

Tabel 2: Evolutie van de verwerkte bedragen

(in miljoenen EUR)

Jaar	Totaal	Daggemiddelde	Jaarlijkse groei (%)
1997	457.623	1.838	+4,3 %
1998	482.472	1.930	+5,4 %
1999	476.246	1.905	-1,3 %
2000	484.383	1.953	+1,7 %
2001	508.439	2.050	+5,0 %
2002	530.961	2.132	+4,4 %
2003	552.283	2.218	+4,0 %
2004	584.779	2.321	+5,9 %
2005	632.478	2.530	+8,2 %
2006	669.017	2.687	+5,8 %
2007	746.786	2.987	+11,6 %
2008	803.010	3.199	+7,5 %
2009	804.852	3.207	+0,2 %
2010	846.919	3.361	+5,2 %
2011	886.667	3.547	+4,7 %
2012	909.127	3.622	+2,5 %
2013	911.612	3.661	+0,3 %
2014	870.681	3.511	-4,5 %
2015	883.411	3.451	+1,5 %
2016	918.955	3.705	+4,0 %

Tabel 3: overzicht leden Raad Van Bestuur UCV

dd. 1/02/2017

Leden van de raad van bestuur	Effectieve afgevaardigden	Plaatsvervangers
AXA Bank Europe (*)	De Braekeleer Véronique	Vanderhulst Hilde
BNP Paribas Fortis (**)	Germeys Jo	Infosino Enzo
FEBELFIN (**)	Demellenne Anne	Wynant Patrick
Belfius (*)	Andries Karel	Debrue Philippe
ING Belgium (**)	Vankeerberghen Luc	Dewilde Dries
KBC Bank (*)	Van Antwerpen Geert	De Meersman Ivo
Bpost (**)	Masson Charlotte	Beelaert Nancy
Bpost bank (**)	Van Wemmel Ludwig	Simoens Stef
Bank J. Van Breda (*)	Janssens Guy	Mondy Matthias

(*) Einde van het mandaat in 2017
Fin de mandat en 2017

(**) Einde van het mandaat in 2018
Fin de mandat en 2018

**Tabel 4: overzicht directe participanten UCV
per 31/12/2016**

Directe Participanten (13)	Aantal Indirecte participanten
Argenta Spaarbank	
AXA Bank Europe	
Bank J. Van Breda	
Banque CPH	
Banque Nagelmackers	
Belfius Bank	1*
BNPPF	1*
Bpost	1
bpost bank	
CRELAN	2
ING Belgium	20
KBC Bank	17
VDK Spaarbank	

* Vertegenwoordigt een indirecte participant met directe technische toegang

**Tabel 5: overzicht indirecte participanten UCV
per 31/12/2016**

Indirecte Participanten (42)	
A.B.K.	Fortuneo (Keytrade bank)
ABN AMRO Bank	HSBC Bank
ATTIUARIWAFABank	ICBC Brussels
Banco Bilbao	KBC Bank Business Center Diamant
Bancontact *	Keytradebank
Banco Santander	Lombard Odier Europe
Bank Degroof	Mediterranean Bank PLC
Bank Delen	Monte Paschi BE
Bank of Baroda	MUFG Bank (Europe)
Banque CHAABI MAROC	NBB
Banque de Luxembourg	NIBC Bank
Beobank	Puilaetco Dewaay
BYBLOS Bank EU	RABOBANK Int
CBC Banque et Assurances	Record Bank
Citibank Europe Belgian Branch	Santander Benelux
Commerzbank	Société Générale
Credit Europe	SG Private Bank
Deutsche Bank	State Bank India
Edmond de Rothschild Europe	Triodos Bank
Europabank	United Taiwan Bank
F. Van Lanschot	Wordline *

* Indirecte participant met directe technische toegang